Ur Dikter 1916

Det gamla huset

Hur nya ögon se på gamla tider
likt främlingar som intet hjärta ha...
Jag längtar bort till mina gamla gravar,
min sorgsna storhet gråter bittra tårar
dem ingen ser.
Jag lever kvar i gamla dagars ljuvhet
bland främlingar som bygga nya städer
på blåa kullar upp till himlens rand,
jag talar sakta med de fångna träden
och tröstar dem ibland.
Hur långsamt tiden tingens väsen tär,
och ljudlöst trampar ödets hårda häl.
Jag måste vänta på den milda döden
som bringar frihet åt min själ.

Du som aldrig gått ut ur ditt trädgårdsland...

Du som aldrig gått ut ur ditt trädgårdsland,
har du nånsin i längtan vid gallret stått och
sett hur på drömmande stigar kvällen förtonat i blått?
Var det icke en försmak av ogråtna tårar
som liksom en eld på din tunga brann,
när över vägar du aldrig gått en blodröd sol försvann?

Jag

Jag är främmande i detta land,
som ligger djupt under det tryckande havet,
solen blickar in med ringlande strålar och
luften flyter mellan mina händer.
Man sade mig att jag är född i fångenskap -
här är intet ansikte som vore mig bekant.
Var jag en sten, den man kastat hit på bottnen?
Var jag en frukt, som var för tung för sin gren?
Här ligger jag på lur vid det susande trädets fot,
hur skall jag komma upp för de hala stammarna?
Däruppe mötas de raglande kronorna,
där vill jag sitta och speja ut efter röken
ur mitt hemlands skorstenar…

Vägen till lyckan

Det skall vara obegripligt hur det underbara sker, -
ingen väg till lyckan finnes, ingen lycklig stigen minnes som till lyckans lönndörr för.
Ack, att lyckans fågel jaga är att utan vägar gå och att utan händer taga.
Att bli kung i lyckans saga är att dum och häpen stå.

Under vänta vi av dagen, dagen vissnar kall och blek.
Fråga åter, trötta hjärna, är din dröm, din lyckas stjärna, sken och svek?

Lyckokatt

Jag har en lyckokatt i famnen, den spinner lyckotråd.
Lyckokatt, lyckokatt, skaffa mig tre ting: skaffa mig en gyllne ring,
som säger mig att jag är lycklig; skaffa mig en spegel,
som säger mig att jag är skön; skaffa mig en solfjäder, som fläktar bort mina påhängsna tankar.
Lyckokatt, lyckokatt, spinn mig ännu litet om min framtid!

Två gudinnor

När du såg lyckans ansikte, blev du besviken:
denna soverska med slappa drag,
var hon den mest tillbedda och den oftast omnämnda,
den minst kända av alla gudinnor,
hon som härskat över de vindstilla haven,
de blommande trädgårdarna, de ändlösa solskensdagarna,
och du beslöt att aldrig tjäna henne.
Närmare trädde dig åter smärtan med
djupet i ögonen, den aldrig åkallade,
den mest kända och minst förstådda
av alla gudinnor, hon som härskar
över de stormiga haven och de sjunkande skeppen,
över de fångna för livet, och över de tunga
förbannelser som vilar med barnen i mödrarnas sköten.

Den sörjande trädgården

Ack, att fönster se och väggar minnas,
att en trädgård kan stå och sörja och
ett träd kan vända sig om och fråga:
Vem har icke kommit och vad är icke väl,
varför är tomheten tung och säger ingenting?
De bittra nejlikorna sluta upp vid vägen,
där granens dunkel bliver outgrundligt.

Den väntande själen

Jag är allena bland träden vid sjön,
jag lever i vänskap med strandens gamla granar
och i hemligt samförstånd med alla unga rönnar.
Allena ligger jag och väntar, ingen människa har jag sett gå förbi.
Stora blommor blicka ned på mig från höga stjälkar,
bittra slingerväxter krypa i min famn,
jag har ett enda namn för allt, och det är kärlek. 0,30 (1,54)

Färgernas längtan

För min egen blekhets skull älskar jag rött, blått och gult,
den stora vitheten är vemodig som snöskymningen
då Snövits moder satt vid fönstret och önskade sig svart och rött därtill.
Färgernas längtan är blodets.
Om du törstar efter skönhet skall du sluta ögonen och blicka in i ditt eget hjärta.
Dock fruktar skönheten dagen och alltför många blickar,
dock tål ej skönheten buller och alltför många rörelser -
du skall icke föra ditt hjärta till dina läppar,
vi böra icke störa tystnadens och ensamhetens förnäma ringar, -
vad är större att möta än en olöst gåta med sällsamma drag?
En tigerska skall jag vara i hela min levnad,
en talerska är som den sladdrande bäcken som förråder sig själv;
ett ensamt träd skall jag vara på slätten,
träden i skogen förgås av längtan efter storm,
jag skall vara sund från topp till tå med gyllene strimmor i blodet,
jag skall vara ren och oskyldig som en flamma med slickande läppar.

Ur Septemberlyran (1918)

Triumf att finnas till…

Vad fruktar jag? Jag är en del utav oändligheten.
Jag är en del av alltets stora kraft,
en ensam värld inom miljoner världar,
en första gradens stjärna lik som slocknar sist.
Triumf att leva, triumf att andas, triumf att finnas till!
Triumf att känna tiden iskall rinna genom sina ådror
och höra nattens tysta flod
och stå på berget under solen.
Jag går på sol, jag står på sol,
jag vet av ingenting annat än sol.

Tid - förvandlerska, tid - förstörerska, tid - förtrollerska,
kommer du med nya ränker, tusen lister för att bjuda mig en tillvaro
som ett litet frö, som en ringlad orm, som en klippa mitt i havet?
Tid - du mörderska - vik ifrån mig!
Solen fyller upp mitt bröst med ljuvlig honung upp till randen
och hon säger: en gång slockna alla stjärnor, men de lysa alltid utan skräck.

Är jag en lögnare….

Är jag en brottsling, är min synd omätlig...
Är jag en gycklare, är jag det med heliga ting...
Är jag en lögnare, må jag störta från himlen
krossad på Edra torg.

Är jag en lögnare -
må osälla andar begrava min lyra
i ruttnande svaveldyar,
må den sträcka ut bedjande armar i månskensnätter
där intet levande går förbi.

Är jag en lögnare -
må min underbara namnskrift plånas ut från himlens vägg,
må pärlbokstäverna smulas sönder mot havets hällar,
må vattnet förtiga varifrån jag kom,
må världen aldrig höra min saga.

Är jag en lögnare -
skola de sköna änglarna dock älska mig
som en skön och osäll broder:
hon berättade sagor för månen och himlavalvet,
utan dem kunde de ej bestå,
deras bräckliga skönhet smulade sig sönder.

Varför gavs mig livet?

Varför gavs mig livet,
att blixtra förbi allt folk i en triumfvagn
oupphinneligt snabbt som ödet
utan vett och vilja
längtande efter mer?

Varför gavs mig livet,
att med ringprydda händer
fatta den skimrande skålen,
den frambesvurna,
törstande efter mer?

Varför gavs mig livet,
att gå som en magisk bok från hand till hand
brännande genom alla själar,
drivande som en eld över askan,
törstande efter mer?

Förhoppningar

Jag vill vara ogenerad -
därför struntar jag i ädla stilar,
ärmarna kavlar jag upp.
Diktens deg jäser...
O en sorg -
att ej kunna baka katedraler...
Formernas höghet -
trägna längtans mål.
Nutidens barn -
har din ande ej sitt rätta skal?
Innan jag dör
bakar jag en katedral.

Ur Rosenaltaret (1919)

Lidandet kalk

Lidandets kalk må svagare händer fatta
förande den till blekare läppar,
mina segrarläppar undvara den än.
Men - nej.
I mitt hjärta sitta ännu jättar med mörka ansikten,
med hårt sammanpressade stenhänder.
De träda en gång ut ur sina skymningar -
de kalla på dig - smärta.
Hit gnisterhammare mot stenbelätet.
Hugg fram min själ
att hon må hitta ord som aldrig suttit på människotunga.

Mina sagoslott

Jag såg in i filosofens hus [*]
och förstod att han var lycklig...
Men mina sagoslott
stå
på sköra pelare obeskrivliga.
O mina sagoslott,
störten, störten
i gyllne grus.
Jag älskar eder alltför högt - dön.

Jag bygger eder upp igen
bävande
för att döda er - alltför sköna.
Mina sagoslott
I skolen en gång stå på jorden...
Då för jag mörk bort hammare och mejsel...
Världen tar slut för mig...

[*] Lichtenbergs snäckskal

Besvärjelsen

Hur talar jag till eder ur mitt djupaste hjärta?
Hur lägga gudar sina ord, oemotståndligt, lätt,
hur talar jag att mänsklig svaghet icke fäller mina ord?
Jag vill tala att jag öppnar mitt hela bröst för eder
och att min vilja fattar eder med hårda tänger
såsom en smärta, fruktan, sjukdom, kärlek...
Jag ville att I bleven svaga av min vilja.
Jag ville att I reven sönder edra hjärtan
och att demonerna fattade säte i edra lemmar

vilda, omänskliga, sprängande sönder allt liv.
Demoner,
med hela mitt allvar vill jag se eder i ögonen,
hela mitt väsen tager jag med i min blick.
Demoner, efterlängtade: frambesvärjer jag er med min kraft?
Obarmhärtigt kastar jag mitt guldlockbete framför er.
I tjocka strömmar rinner oavlåtligt mitt blod.
Kommen I en gång till mig, I djupens vampyrer?

ur Framtidens skugga 1920

Framtidens skugga

Jag anar dödens skugga.
Jag vet att våra öden ligger i hopar på nornornas bord.
Jag vet att icke en droppe regn sig suger i jorden
som icke är skriven i de eviga tidernas bok.
Jag vet så visst, som att solen går opp,
att jag aldrig skall skåda det andlösa ögonblick, då hon står i zenit.

Framtiden kastar på mig sin saliga skugga;
den är ingenting annat än flödande sol:
genomborrad av ljus skall jag dö,
då jag trampat all slump med min fot, skall jag leende vända mig bort ifrån livet.

Materialism

För att icke dö måste jag vara viljan till makt.
För att undgå atomernas kamp under upplösning.
Jag är en kemisk massa. Jag vet så väl,
jag tror icke på sken och själ,
lekarnas lek är mig så främmande.
Lekarnas lek, jag leker dig och tror ej ett ögonblick.
Lekarnas lek, du smakar gott, du doftar underbart,
dock finnes ingen själ och har det aldrig funnits någon själ.
Det är sken, sken, sken och idel lek.

Den stora trädgården

Vi äro alla hemlösa vandrare
och alla äro vi syskon.
Nakna gå vi i trasor med vår ränsel,
men vad äga furstarna i jämbredd med oss?
Skatter strömma till oss genom luften
som icke mätas med guldets vikt.
Ju äldre vi bliva,
desto mera veta vi att vi äro syskon.
Vi hava ingenting annat att skaffa med den övriga skapelsen
än att giva den vår själ.

Om jag hade en stor trädgård
skulle jag bjuda alla mina syskon dit.
Var och en skulle taga med sig en stor skatt.
Då vi icke hava något hemland kunde vi bli ett folk.
Vi skola bygga ett galler kring vår trädgård
att intet ljud från världen når oss.
Ur vår tysta trädgård
skola vi giva världen ett nytt liv.

Ur Landet som icke är (1925)

Farliga drömmar

Gå icke alltför nära dina drömmar:
de äro en rök och de kunna förskingras -
de äro farliga och kunna bestå.

Har du skådat dina drömmar i ögonen:
de äro sjuka och förstå ingenting -
de hava endast sina egna tankar.

Gå icke alltför nära dina drömmar:
de äro en osanning, de borde gå -
de äro ett vansinne, de vilja stanna.

Sjuka dagar

Trångt är mitt hjärta förvarat i en smal klyfta,
fjärran är mitt hjärta beläget
på en avlägsen ö.
Vita fåglar flyga fram och åter
och bringa budskap att mitt hjärta lever.
Jag vet - hur det lever
av kol och sand
på vassa stenar.

Jag ligger hela dagen och väntar på natten,
jag ligger hela natten och väntar på dagen,
jag ligger sjuk i paradisets trädgård.
Jag vet att jag icke blir frisk,
längtan och trånsjuka bli aldrig bättre.
Jag har feber som en kärrväxt,
jag svettas sötma som ett klibbigt blad.
På bottnen av min trädgård ligger en sömnig sjö.
Jag som älskar jorden
vet ingenting bättre än vattnet.
I vattnet falla alla mina tankar
dem ingen sett,
mina tankar dem jag icke vågar visa för någon.
Vattnet är fullt av hemligheter!

Landet som icke är

Jag längtar till landet som icke är,
ty allting som är, är jag trött att begära.
Månen berättar mig i silverne runor
om landet som icke är.
Landet, där all vår önskan blir underbart uppfylld,
landet, där alla våra kedjor falla,
landet, där vi svalka vår sargade panna
i månens dagg.
Mitt liv var en het villa.
Men ett har jag funnit och ett har jag verkligen vunnit -
vägen till landet som icke är.

I landet som icke är
där går min älskade med gnistrande krona.
Vem är min älskade? Natten är mörk
och stjärnorna dallra till svar.
Vem är min älskade? Vad är hans namn?
Himlarna välva sig högre och högre,
och ett människobarn drunknar i ändlösa dimmor
och vet intet svar.
Men ett människobarn är ingenting annat än visshet.
Och det sträcker ut sina armar högre än alla himlar.
Och det kommer ett svar: Jag är den du älskar och alltid skall älska.